

Statnett

SWECO

Dokumenttittel

Vurdering av marint naturmangfold – kaihakk Todalsfjorden

Gradering (sett kryss)

- ☐ K3 - Kraftsensitiv informasjon. *Underlagt taushetsplikt etter energiloven § 9-3 jf kbf § 6-2. Unntatt fra innsyn etter offentleglova § 13.*
- ☐ K2 - Statnett Konfidensiell
- ☐ K1 - Statnett Intern
- ☒ K0 - Statnett Åpen

Prosjektnr.

STATNETT: 10219 / SWECO: 10243461

Kontraktsnr.

KON-005964-44

Prosjektnavn

ÅSSV Surna Stasjon

Dokumentnummer

10219-SUA.B.S.K1-35-NO-007

Erstatter dokument

(legg til referanse til utgått dokument)

Antall sider + vedlegg

6 + 0 vedlegg

Sammendrag

Statnett har søkt om å utvide kapasiteten ved Surna transformatorstasjon i Surnadal kommune, og tiltaket inkluderer etablering av kaihakk i Todalsfjorden. NVE har meldt tilbake at hensyn marint naturmangfold ikke er presentert er på en måte slik at påvirkning av tiltaket kan vurderes. I dette notatet skal det gjøres rede for kunnskapsgrunnlaget for marint naturmangfold, og vurdere hvorvidt er behov for ytterligere kartlegging ved lokaliteten.

Det er ikke identifisert forvaltningsrelevante naturtyper eller arter innenfor eller i nærhet av tiltaksområdet, og kunnskapsgrunnlaget antyder ikke fysiske forhold ved lokaliteten som angir potensial for naturverdier jf. gjeldende veiledere. Naturmangfold i indre del av fjorden består av brakkvannsdelta ved utløpet av Toaå, mens lengre ut finnes det i hovedsak sammenhengende tangsamfunn i fjæresonen og bløtbunnsområder nedenfor skråning.

Eksisterende kunnskapsgrunnlag er vurdert som tilstrekkelig for å vurdere marint naturmangfold ved lokaliteten og påvirkning av marint naturmangfold som følge av planlagt tiltak.

Rev. dato	Rev. nr.	Utgivelsesgrunn/beskrivelse av revisjon	Utarbeidet	Kontrollert	Godkjent
23.01.2026	01A	Utgitt for tidligfase	NO1A5W	NO1A9Z	NOHEGN

Dokumentnr.:	10219-SUA.B.S.K1-35-NO-007	Rev.:	01A
Tittel:	Vurdering av marint naturmangfold – kaihakk Todalsfjorden	Dato:	20.01.2026

Innhold

1	Innledning og formål	3
2	Vurderingsgrunnlag	4
3	Kunnskapsgrunnlag	4
4	Vurdering av naturmangfold.....	6
4.1	Konklusjon	6

1 Innledning og formål

Statnett planlegger å utvide kapasiteten ved Surna transformatorstasjon i Surnadal kommune i forbindelse med prosjektet Åfjord – Snilldal, Surna – Viklandet. Statnett, og har sendt inn konsesjonssøknad. Søknaden inkluderer bygging av kaihakk i Todalsfjorden, ved plassering angitt som lokalitet A i Figur 1. Etablering av kaihakk medfører inngrep i sjøareal (arealbeslag og utfyllingsarbeid). NVE har meldt tilbake at hensyn marint naturmangfold ikke er presentert er på en måte slik at påvirkning av tiltaket kan vurderes i saksbehandling av søknaden jf. utdrag under:

«For naturmangfold i sjø viser dere til et gyteområde for torsk, som er hentet fra Fiskeridirektoratet sin kartbase. En marinbiolog, eller noen med tilsvarende kompetanse, bør gjøre en vurdering av potensial for funn av øvrig verdifullt naturmangfold (eksempelvis ålegras). Dere bør deretter vurdere om det er behov for å kartlegge naturmangfold i sjø som kan bli berørt av tiltaket. Virkninger for naturmangfold i sjø skal beskrives.»

Sweco er engasjert av NVE med prosjektering av Surna Transformatorstasjon. Som en del av Surna Transformatorstasjon skal det bygges et kaihakk for å ta imot transporten. Sweco har vært engasjert i alternativvurderinger for plassering av kaihakk i Todalen. To lokaliteter i Todalsfjorden er vurdert i prosjektet (se Figur 1) Sweco bistår også med å svare ut tilbakemeldinger fra NVE. I dette notatet skal det gjøres rede for kunnskapsgrunnlaget for marint naturmangfold ved lokalitet A, og vurdere hvorvidt er behov for ytterligere kartlegging. Notatet er utarbeidet og kontrollert av marinbiologer i Sweco mer enn 13 års erfaring som miljørådgivere. Vurdering av gytefelt og verneområde i Todalsfjorden inngår ikke i dette notatet, siden det er vurdert i søknaden.

Figur 1. Geografisk plassering i Todalsfjorden er angitt med rød sirkel. Utforming av omsøkt kaihakk er vist i bilde ned t.v.

2 Vurderingsgrunnlag

Gjeldende veileder for kartlegging av marint naturmangfold er DN-Håndbok 19 og naturtyper tilknyttet marine miljø i DN-Håndbok 13.

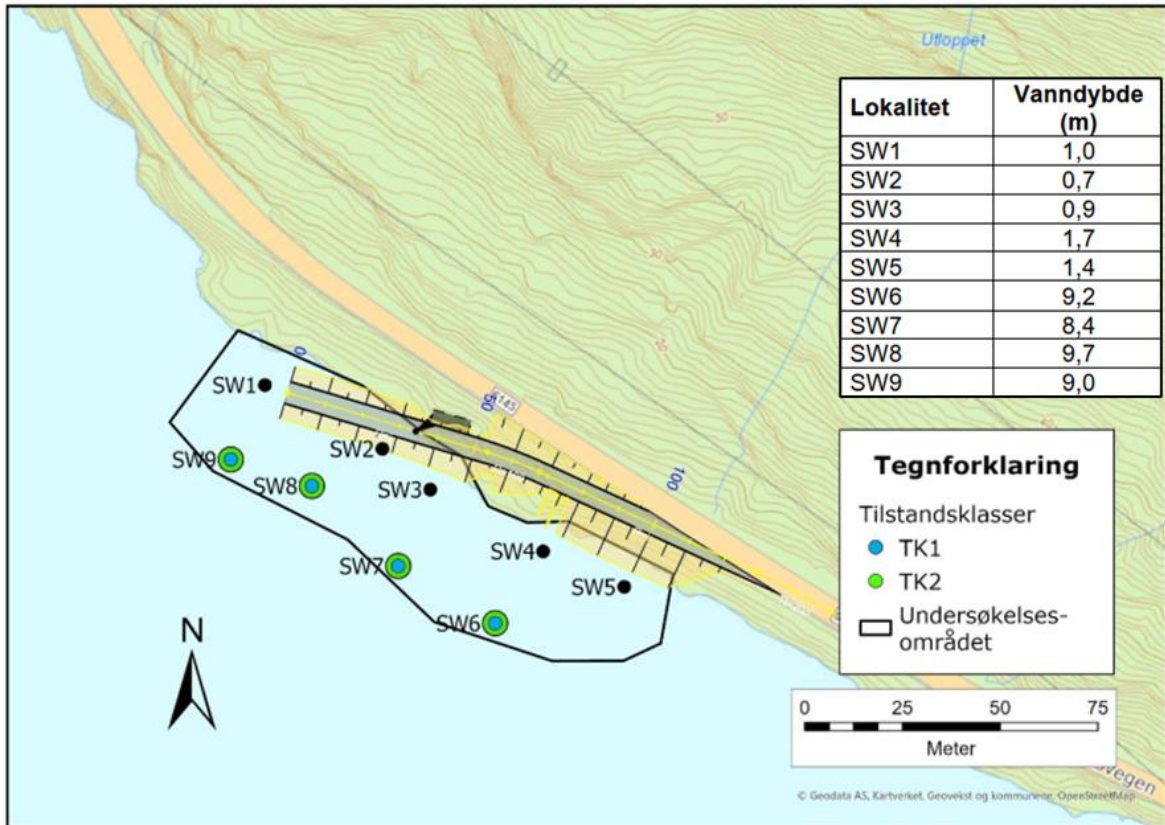
Formålet med dette notatet er å gå gjennom det eksisterende kunnskapsgrunnlaget om marint naturmangfold, og vurdere om det er tilstrekkelig. Eller om det er behov for ytterligere kartlegging ved lokaliteten for å vurdere påvirkning/konsekvens av omsøkt tiltak.

Eksisterende kunnskapsgrunnlag er følgende:

- Registrering av naturtyper i «Naturbase»
- Registrering av forvaltningsrelevante arter i «Artskart»
- Undersøkelse utført i september 2024: 10219-SUA-35-002-KAI-RE Miljøteknisk sedimentundersøkelse kaihakk Todalsfjorden
- Undersøkelsen utført i september 2025: Rapport: 10219-SUA.B.S.K2-35-005-RE Marin miljøundersøkelse – kaihakk Todalen

3 Kunnskapsgrunnlag

Befaring ved lokaliteten og kartlegging av sediment ble utført i september 2024. Observasjoner fra feltarbeid viser at det er hardbunn ved lokaliteten ned til omtrentlig 9 meter, siden det ikke var mulig å ta opp sediment med grabb grunnere enn dette, som illustrert i Figur 2. Bilder fra befaring, se Figur 3, viser at strandsonen i tiltaksområdet består av svaberg og røys av blokk og stein. Det er sammenhengende makroalgesamfunn (tang) i hele området, og grove fraksjoner nedenfor i grunnområdet. Feltlogg viser at det ikke ble registrert rester av tare i grabb, og ved befaring ble det ikke observert rester av tare (f.eks. avslitte blader eller tarestilker).

Figur 2. Grabbhugg utført for prøvetaking av sediment er angitt med plassering og tabellen til høyre viser dybde. Mislykkede grabbhugg (dvs. hardbunn) er vist med svarte punkter.

Figur 3. Bilder fra befaring utført ved omsøkt kaihakk i Todalsfjorden i september 2024. Øverst er det et oversiktsbilde av tiltaksområdet. Under vises strandsonen ved befaring fra båt (t.v.), fra land (midt) og nærbilde av bunnsubstrat i tangsamfunn (t.h.).

I naturbase er det angitt et naturvernområde (Todalen naturreservat) som omfatter hele elveosen fra utløpet av Toåa. Naturreservatet er også registrert som naturtypen og omfatter store bløtbunnsområder med verdifulle plantesamfunn og naturtypen strandeng og har et rikt fugleliv. Elvedeltaer som dette er ofte attraktive for vadefugler og annen sjøfugl, samt anadrom laksefisk. Innenfor det spesifikke tiltaksområdet er det ingen registrering av rødlistede arter, men det er mange fugleobservasjoner tilknyttet verneområdet ved utløpet av Toåa (i Artskart). I tillegg forekommer ofte marine undervannsenger (ålegras og kransalger) i tilknytning store bløtbunnsområder. Det er ingen registrering av marine undervannsenger Todalsfjorden. 24 september 2025 utførte Sweco kartlegging av marint naturmangfold ved den alternative lokaliteten (se Lokalitet B i Figur 1) nær eksisterende settefisk anlegg i indre del av Todalsfjorden. Kartlegging ble utført ved bruk av ROV, synfaring fra båt og befaring langs land. Ingen naturverdier ble registrert i denne undersøkelsen.

Nærmeste registrering av marine naturtyper i Naturbase er av «større tareskogforekomst» i Breifjorden.

Dokumentnr.:	10219-SUA.B.S.K1-35-NO-007	Rev.:	01A
Tittel:	Vurdering av marint naturmangfold – kaihakk Todalsfjorden	Dato:	20.01.2026

4 Vurdering av naturmangfold

Innerst i fjorden er det et naturvernområde for fugl som omfatter naturtypen brakkvannsdelta. Ålegrassamfunn kan forekomme i nærhet av slike grunne områder med bløtbunn, men arten er ikke registret i offentlige databaser er i forbindelse med naturkartlegging ved settefiskanlegget i Todalen. Ålegras vokser fra under tidevannssonen og ned til maksimalt 12 meter, men vokser sjeldent så dypt, og er kun tilknyttet områder med bløtbunn. Bilder fra tiltaksområdet viser at strandsonen består av svaberg og røys begrodd av makroalger (tangsamfunn) i fjærebeltet. Todalsfjorden er ikke særlig dyp, men har raskt skrånende terreng fra land og feltobservasjoner tilsier at det er hardbunn ned til ca. 9 meter. Normalt vil ikke ålegras vokse så dypt inne i fjorder, og sjøareal innenfor (eller tilgrensende) tiltaksområdet er vurdert å ikke ha egnede fysiske forhold for ålegrasenger.

Skulle det likevel forekomme ålegrasenger innenfor brakkvannsdeltaet innerst i fjorden så er det ikke sannsynlig med negativ påvirkning fra omsøkt tiltak, som følge av avstand (> 1 km) og at hovedstrømretning går utover fjorden.

I store deler av fjorden er det observert tangsamfunn i strandsonen. Under tidevannssonen kan det vokse tareplanter på hardbunn ned til ca. 30 meter i noen fjordsystem. Ved lokaliteten er det svaberg og røys/fylling fra land og ned til ca. 10 meter. Dypere ble det påvist bløtbunn. Indre del av fjorden er ferskvannspåvirket som følge av stor tilførsel fra Toåa. Dette er en lang fjord med middels tidevannspåvirkning og moderat strømhastighet. Ved befarings av strandsonen ble det ikke observert noen spor etter stilker eller blader av tare. Samlet er det sterk indikasjon på at det ikke forekommer noen forekomster av tareskog i den indre delen av Todalsfjorden.

4.1 Konklusjon

Det er ikke identifisert forvaltningsrelevante naturtyper eller arter innenfor eller i nærhet av tiltaksområdet, og kunnskapsgrunnlaget antyder ikke fysiske forhold ved lokaliteten som angir potensial for naturverdier jf. gjeldende veiledere. Naturmangfold i indre del av fjorden består av brakkvannsdelta ved utløpet av Toåa, mens lengre ut finnes det i hovedsak sammenhengende tangsamfunn i fjæresonen og bløtbunnsområder nedenfor skråning.

Eksisterende kunnskapsgrunnlag er vurdert som tilstrekkelig for å vurdere marint naturmangfold ved lokaliteten og påvirkning av marint naturmangfold som følge av planlagt tiltak.